Anul II Nr. 33

4 PAGINI 3 LEI

Duminică 15 Iunie 1941

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI
Str. Popa Petre, 42 Etaj 3
Telefon 2.33.55

ÎNVIEREA

SAPTAMÂNAL DE POLITICA ȘI CULTURA ROMANEASCĂ

DIRECTOR
TOMA VLĂDESCU

ABONAMENTE
Pentru particulari 200 lei pe an
Pentru autorități 1000 lei pe an

Inscris la Tribunalul Ilfov Registrul periodicelor sub Nr. 93/940

NAȚIONALISMUL nu se poate fără naționaliști

de TOMA VLĂDESCU

Vieața noastră publică suferă de lungi ani de zile, în lipsa de adevăr politic. Nu știm că lucrul politic are o disciplină, aș zice, de fier, și are rigorile lui. Admitem cu toții că dacă în algebră, dacă în matematici, schimbăm o cifră, tot calculul este greșit. Dar credem că acesta este un... „accident" propriu matematicei numai! Aici e eroarea... Pretutindeni totuși sunt numai cifre — și poate nu sunt decât ele! Un gest al nostru, oricât de grăbit sau nesigur, are totuș foarte probabil certele lui predestinări pe o scară pe care n'o putem spune dar în limite care nu se pot trece. Adevărul este un număr, — spuneau cei vechi, și n'aș îndrăzni să cred că au greșit. Fiecare stridență astfel din activitățile noastre, este fără îndoială o eroare în calcul, este o cifră schimbată! Încuviințați unui copil un gest irespectuos — gestul acesta va constitui un moment cu valoarea lui proprie, și să nu credem că nu-și va da roadele lui. Abia târziu ne mirăm că nu a ieșit copilul „bun"... Dar nu calculam câte momente de acestea am îngăduit să existe — câte „cifre" au fost astfel deficiente pentru ca să mai putem pretinde, când facem adunarea, și când privim „Suma", rezultatul perfect pe care l-am fi vrut!

Dar e un exemplu! Pot fi o mie... Sunt fără număr!

Lucrul politic, atunci? Cum l-am crede atât de mult „la întâmplare" și atâta de abandonat simplelor noastre capricii... Ce vastă matematică totuș — și câtă activă precizie! — această armonie e elementelor unei societăți care trebue să ne dea figura întreagă, exactă și luminoasă a Statului!

Lucrul acesta totuș nu l-am priceput niciodată, par'că... Vedeți D-voastră! Articolele noastre sunt lungi, desigur...

Și dacă vă obosesc pe D-voastră, — aș vrea să vă asigur că pe mine, totuș, ele mă obosesc mai întâi... Noi le scriem, doar — și chiar le gândim! Dar tocmai de acera nu le putem face mai scurte!

Trebue într'adevăr SA PRICEPEM — să pricepem cu siguranță lucrurile altfel decât numai așa cum ni se pot arăta la suprafața lor destul de incertă și mai ales totdeauna atât de puțin concludentă!

desigur — și facem astfel un prim pas spre un adevăr de principiu întâi. E bine asta — e foarte bine... Dar nu ajunge! Și până astăzi — slavă Domnului! — am vrut de multe ori lucruri din cele mai bune! Dar am TRIȘAT — am crezut că putem schimba o piesă sau alta, dacă interesul unuia din noi sau al altuia o cerea.

Și am crezut că ne este posibil, asta — și că o putem face fără grave înfrângeri, fără pedeapsă! Resultatele însă le-am văzut — și încă se văd! De aceea, de atâtea ori, noi ne-am pasionat să arătăm aici anumită NECESITATE a Statului — ADEVĂRUL LUI INFLEXIBIL CU CARE NU SE POATE TRIȘA! Lucrul acesta este esențial s. se știe întâi... Săl știți Dumneavoastră — nu mai puțin însă să-l știe desigur atâția din profesorii noștri de vieață, dar cărora eu îmi îngădui să le spun că vor reflecta cu folos aceste pagini, și că vor învăța din ele mai mult decât știu...

torică"! — era apoi acest gras flăcău care se cheamă Ghelmegeanu (o foarte rotundă imagine a Prostiei), mai era par'că bătrânul nostru amic d. Mihai Ralea — iar înainte mai fuseseră Armand, Titeanu sau nefericitul Andrei... Și alții, cu aceleași nume, pe cari, firește, îi uit! Dar nu va ajung, aștia?

Ei trebuiau să facă o țară naționalistă! Ei... Și tot ei, — vechi democrați! — trebuiau să facă Statul autoritar...

... acum? Vedeți?...

Oricare din noi desigur, asistând la jocul ăsta, ar fi putut să strige: Se trișează!

...Dar, era cuzura!

Am fi putut întreba ce chemare aveau oamenii aceștia într'un stat naționalist? Ce lupte dăduseră? Pe ce baricade s'au ridicat? Unde erau jertfele lor? Unde!

Dar mai ales — și în afară de toate astea! — ce pricepere aveau să organizeze un Stat naționalist, și cu ce nume veneau ei să răspundă sentimentului naționalist al Țării!

Iată întrebări, — care nu s'ar mai fi sfârșit.

Era imposibil însă — și poate chiar era inutil!

Niște proști, — niște ignari — credeau ca Statul e la dispoziția lor și că îl puteau învârti după bunul lor plac. Vă spun încă odată — și încă odată vă repet: niște imbecili, niște proști!

Statul era autonom, așa cum l-am spus, era cu legile și cu adevărul lui — era dominant, ca totdeauna, și trebuia să sfarme desigur atâtea triste gunoae care pretindeau să-l încurce!

Ca s'o facă naționalistă — ca să-i dea satisfacție.

Și povestea nu e mai complicată decât atât... Ea poate fi mereu aceeași cu alte măsci și cu aceleași figuri.

Lucrurile astea, spuse de noi aici, așa cum sunt spuse, și poate cu tâlcul lor, nu sunt deloc gratuite și n'ar trebui să rămână surde. Vedem astăzi la granițele noastre cel mai crud spectacol, — care ne doare! În lăuntru sufletul țării este rănit de moarte! Dacă n'ar fi să ascult decât atâtea scrisori câte primesc, dacă n'ar fi decât tinerii aceștia cari vin să mă vadă din toate depărtatele colțuri de țară — și ne simțim o inimă groasă, grea, pentru care nu vedem prea curând să mai găsim consolări...

Niciodată nu s'a dat acestei țări justele ei satisfacții! Chiar democrația noastră — pentru aceia cari o voiau! — trebue să recunoaștem că n'a fost decât o tristă caricatură, în care sufragiul popular era al jandarmului, iar parlamentele demisionau cu anticipație în alb. Demisia deputaților era în buzunarul primului ministru... O caricatură, așa-dar — o stranie parodie balcanică!

Firește că nu ne doare și nu avem să regretăm prea mult democrația asta care n'a fost — sau care a fost numai așa cum o știm. Când e vorba de „rău", oricum l-am face — n'avem să regretăm că l-am făcut într'un fel sau în altul...

Dar iată țara aceasta naționalistă care de aproape două decenii așteaptă să-și spună cuvântul! Și noi ce am făcut — cum am răspuns până azi?

însuș, au fost aduși în altarele naționaliste, investiți cu o purpură pe care până atunci nu făcuseră decât s'o târască în noroi, și li s'a dat să oficieze cu daruri străine — ale noastre! — dar care, lor, este sigur, nu le desvăluise niciodată niciun mister...

Resultatele le-am spus, se știu, se cunosc — sunt încă prea dureros de vii!

Dar, cum ar fi putut să facă Andrei, Armand, sau Ghelmegeanu sau „Guță" o țară naționalistă — este aproape o întrebare de Sphinx... Ce știau ei din naționalism? Ce puteau să știe valeții d-nei Lupescu, plecații servitori ai lui Wieder și Hefter!..

Și iată ce a putut să fie un Stat naționalist — fără naționaliști!

Astăzi însă vedem că apar palide vlăstare tinere și care se ridică dela rădăcina putredă a acestor glorioase epave! Sunt un cârd de tineri neresemnați cari au crescut — și au mâncat bine dealtfel! — prin mai toate cluburile defuncte... Au fost „naționaliști" și ei... Dar mai ales sunt! Unul ar fi scris nu știu când o cărțulie în care vorbea de „școală", mi se pare, și de sufletul autohton... Frumos titlu — nu-i așa? — pentru un minister naționalist! Dela țărăniști, drumul este comod, pe câteva pagini ale unei broșuri, până la posturile de comandă ale Statului naționalist! Alt tânăr din ăștia par'că se recomandă că a fost toată vieața lui... patriot — și întinde și el o ghiară firește până la un subsecretariat de stat cel puțin! Altul, în sfârșit...

Dar nu, astăzi farsele astea nu mai sunt cu putință! Naționalismul se va face astăzi cum trebue — sau nu se va face deloc! Văd, de luni de zile, atâtea admirabile legi care vor intr'adevăr să apere sufletul național, să dea țării sensurile ei naționaliste... Dar cum ajung legile astea să trăiască până în depărtatele noastre orașe, până în atâtea sate ascunse! E o tristețe... Aceste măsuri însă, aceste legi, își așteaptă oamenii realizărilor... Fără ei, totul va fi inutil, — totul este zadarnic...

Adevărul inflexibil al Statului

Și de aceea noi nu putem intra niciodată în „faptul zilei", fără să-l căutam mai adânc, în rosturile lui ascunse — care sunt cele dintâi și care comandă.

Și de aceea astăzi când ne interesează să vedem ce putem face, cum putem repara atâtea dezordini, atâtea adânci dureri, ni s'ar părea necesar mai întâi să vedem ce trebue SA NU MAI FACEM, cum să nu mai greșim și cum să pricepem drumul adevărului care ne cheamă! Și pentru asta să pricepem desigur lucrul politic — pe care până astăzi, fără îndoială, nu l-am cunoscut în legile lui, nici n'am știut să-l administrăm. Să nu vi se pară astfel oțioase atâtea dsicuții pe care noi le-am făcut și le facem aici...

Să nu spuneți că e „teorie"... Nu! este adevăr, este lucrul cel mai viu, este esențialul chiar... Fiindcă nu l-am cunoscut, am ajuns până aici și până la ziua tristă de azi!

Astăzi facem o nouă ordine politică. O numim națională, ordinea aceasta, o vrem naționalistă

Intr'adevăr Țara asta a fost condusă oare de cărturari? Sau de cine? Ne speriem aproape — dacă privim... Ce a fost? Ce s'a petrecut? Aproape nimeni nu știe! Am făcut o politică de băcani — optimiști... Ne-am culcat pe-o ureche — așa zice Românul. Dar lucrul nu e totdeauna comod!

Nimeni nu știe ce s'a petrecut? Dar noi răspundem: am trișat — chiar atunci când am cunoscut adevărul și când pretindeam să-l trăim!

Și iată obiectul discuției — iată concluzii care ard pentru noi în ceasul de azi.

Naționaliștii: singurii cari cunosc măsurile

Nu mai am nevoe să vă spun ce s'a întâmplat cu Statul ăsta „naționalist" — care voia să se facă fără naționaliști! O știți!

Dari dacă mă veți întreba „dece" atâta prăbușire, atunci

revin la cuvântul meu și din nou vă răspund: S'a trișat!

Băcanii noștri politici — optimiști!, i-am spus... — credeau că Statul e la dispoziția lor... In realitate însă, Statul dispune, ei, de noi, și ne învață că trebue să-i respectăm adevărul!

Și să nu credeți că această prăbușire s'a petrecut numai fiindcă unii din acești domni pe cari i-am numit erau simple și abjecte canalii! Nu, ar fi încă o eroare... *Astăzi, mai ales, ar fi cea mai gravă!* **Se poate foarte bine admite că unii guvernanți din vechiul regim au putut fi cinstiți, au fost oameni de treabă chiar... Dar nu asta este discuția.**

Am spus că se luaseră „măsuri". Dar „croitorii" ăștia nu se pricepeau pentru lucrul pe care se cereau să-l facă. Nu-l învățaseră niciodată. Și atunci, haina lor, — țara naționalistă n'ar fi putut s'o îmbrace... Nu era, fără îndoială, nici pe măsura — nici pe inima ei!

Puneți-mă pe mine să vă fac opinci — n'am să le pot tăia! Dacă mă puneți să vă fac un articol — chiar cu cenzură! — poate tot mă pricep puțin...

Și e la fel, pretutindeni!

Ii chemați pe naționaliști să vă facă o țară naționalistă — mi se pare că e Rațiunea însăși. Ei vor ști rănile, nevoile — vor ști și sufletul căruia să-i vorbească. Ei singuri mai ales vor putea să aibă autoritatea!

...Ii chemați pe Urdăreanu însă — sau chiar pe Urdarianu! —, el scaldă țara într'o bae de sânge!

Când am încercat să „trișem"...

— Naționalism fără naționaliști —

Vrem într'adevăr să facem astăzi un Stat naționalist. Suntem convinși așa dar că acesta e adevărul. E foarte bine... Până aici, cel puțin!

Dar par'că Statul ăsta, naționalist, noi l-am mai vrut odată? Și nu e prea mult de atunci. In timpul fostului Rege Carol, dacă vă amintiți — și e imposibil să nu v'amintiți! — era o adevărată fervoare pentru Statul autoritar, care umplea toate coloanele de gazetă, și pentru

Statul naționalist care-și plimba trâmbița prin toate mahalalele țării... Era un spectacol duios — și, poate, infam! Dar în orice caz se luaseră toate măsurile — ca pentru un costum de haine sau o pereche de pantofi! Ce Constituție — intransigentă... Dar ce prigoană — la Radio, la microfon! — împotriva Evreilor! N'aveau dreptul, bieții oameni, nici măcar în F. F. N. să se înscrie — și nici chiar în „Partidul Națiunii". Vedeți că era serios... In sfârșit instituțiile noastre se românizau vertiginos — străinii erau excluși (...o spuneau doar toate gazetele, care publicau de altfel și fotografia d-lui Urdăreanu). Intr'un cuvânt țara trebuia să redevină românească — România, redată fiilor ei... Era așa de frumos! Poate mai trebuia un imn... A fost și imnul acesta! Inălțător... Imnul, F. R. N. pe care-l auzeați de câte ori gustați din ciorbă, la ora 12, la masă... Era și el în programul Radio-difuziunei — ca tot Statul naționalist...

Dar cine trebuia să implinească acest magnific program — care să nu rămână astfel numai în emisiunile dela Radio! Ei... Aici e vorba!

Deodată, în fruntea Țării, — în fruntea naționalismului! — a fost „numit" d. Urdăreanu... Și ca să se identifice mai bine, individul arăta chiar că se cheamă „Urdarianu", și nu „Urdăreanu" — ceeace ar fi fost, cum pricepți, o colosală eroare. „Urdăreanu" însă, sau „Urdarianu", — iată că naționaliștii tot nu l-au cunoscut! Nu știau cine e, — nici ce caută acolo unde era... Și nu pricepeau mai ales că o Țară — care-l avea pe A. C. Cuza cel puțin — trebuia să recurgă totuș la Urdăreanu... ca să facă naționalism!

Asta e unu, — „Urdarianu" acesta! Dar lângă el, cine se mai găsea?.. Era un buchet — de tot dragul! Era mai întâi distinsul nostru prieten, d. Guță Tătărăscu — care prepara tocmai, pe atunci, o „fatalitate is-

Cum ne-am jucat cu Naționalismul

Când n'am ignorat principiile, am mistificat apariția lor! Și am rămas în aceiași farsă care ne rezumă toată vieața publică până azi.

Am ignorat principiile. Intr'adevăr... La timpul lor... — puțin, timpul ăla încă mai e și azi! — liberalii puteau să spună în parlamentul țării, prin Inculeț, că partidul liberal, atunci la guvern, nu face distincție între „Români" și nu-l interesează originea etnică, rasa, nici sângele... Și partidul ăsta pretindea să se cheme totuș naționalist... El pretindea chiar să opună „huliganilor" o formulă destul de calmă și destul de comodă: „naționalismul... constructiv"! **Ce se construia — nu știu... Dar știu că, până la sfârșit, subt partidele astea, s'au dărâmat chiar și hotarele! Sufletul Țării, el însuș, nu s'a dărâmat mai puțin... Iată unde ne-a dus naționalismul lor „constructiv"! Fiindcă „se construia" într'adevăr cu Kalman Blumenfeld și cu Berkovitz, cu Hefter-Titeanu și cu d-na Lupescu...**

Dar când în sfârșit s'au recunoscut sincerele forme ale naționalismului, — atunci ce ni s'a oferit să vedem? Atunci aceiași oameni, tot liberali, tot țărăniști, au fost aduși în adins par'că să strâmbe formele astea — și să ne dea altă caricatură, dar de data asta naționalistă! Armand, Ghelmegeanu, Andrei, Guță Tătărăscu el

Ce se cheamă Naționaliști

Știm că ideile sunt nemuritoare. Știm și cât pot fi de active... Este marea noastră consolare, în orele singure! Dar știm că oamenii pot să strâmbe aceste idei, pot să le întârzie pentru o zi sau pentru un an — chiar dacă până la sfârșit, pentru aceste crime, cad ei înșiși zdrobiți!

Ascultați glasul pur al unui copil din MACBETH: „atunci oamenii răi sunt niște proști — căci ei sunt destul de mulți ca să-i bată pe cei buni și să-i spânzure..."

Lupta împotriva acestor „mulți" — este lupta pe care noi o ducem demult! Ei apar astăzi din nou — să fie naționaliști...

Dar plâng pe aceia cari ar mai încerca să trișeze... Statul nu este un lucru al nostru — „noi" aparținem lui! El e dincolo de voința noastră, — „o trecere a lui Dumnezeu pe pământ, spune Hegel — el are aceste forme suverane, de pură NECESITATE, care se zăresc în dialogurile platoniciene, în schemele lui Timaios...

Dacă ne închipuim că putem să-l mințim, dacă nu-i

(Continuare în pag. 4-a)

PAGINA STUDENȚEASCĂ

Băieții popii din Rășinari

Au trecut mulți ani decând în satul dela poalele Cindrelului, în casa părintelui Iosif, au crescut, ca o nădejde sub patrafirul spovedaniei, Eugen și Octavian Goga.

Copilăria lor va fi fost legănată de svonul prelung și recitativ al psalmilor, de tărăgăneala troparelor și chemarea duioasă a ectenilor, iar pe aripile de mireasmă ale norilor de tămâie, ca pe un braț înălțat cucernic către Dumnezeu, ruga împreunată a fraților îngenunchiați în fața Născătoarei, va fi trimis acolo Sus jalea mută a înstrăinatului Ardeal...

Așa s'au petrecut copilăria cei doi crini albi, crescuți ca două fericiri, în grădina visurilor părintelui Iosif.

Cu „rugi la Precurata", cu povestirile inoate 'n lacrămi ale vecinului Nicolae, și cu răsunetul de toacă al asfințitului.

Crescuți în durerea poporului păstorit de vrednicia tatălui lor, feciorii popii din Rășinari au strâns în suflet însăși istoria acestui neam necăjit, care este o minunată împletire de iz bisericesc și de străduință națională. Octavian și Eugen duceau în lumea largă nu numai cuviința și nevoile unei case, preoțești, dar fluturau permanența unui standard istoric, pe care se afla scris biserică și neam.

Ocrotiate venerabilului părinte, cu spița neamului înfiptă adânc în cele ale Domnului, vor fi învățat să culeagă din dimineața vieții lor roua de lacrimi a tragediilor, căzută din cerul de suferință al unui popor plămădit din vaerul durerii.

Era destinată casa unui preot să poarte, sub acoperișul său cucernic, în aroma ei de izmă și merișor, mesagiul soartei grele a unui întreg popor. Și este adânc semnificativ. Destinul nostru istoric se relevă întodată pe linia străveche a vremurilor dedemult...

Nimenea ca preotul nu a purtat în glas și în faptă mai înflorat și mai convingător cuvântul neamului, și nimeni mai mult ca slujitorul altarului, nu a înțeles durerea și nu i-a întărit nădejdea.

La umbra patrafirului au crescut nădejdile neamului acesta și pe cântul tremurat al evangheliei a fost vestit cuvântul mântuirii românești.

Biserica a crescut la sânul binecuvântării ei neamul, iar preoții săi i-au descifrat zările și i-au trezit conștiința națională.

Conștiința noastră națională s'a născut, alături ce un sfeșnic și de un ceaslov, a fost desmerdată de niște ochi buni și de o barba albă, a prinsu botezul în pridvorul bisericii strămoșești și și-a strigat pătimirea prin preoți și prin urmașii lor. Ființa neamului nostru s'a desprins și a început să fulgere de sub mâna, ce atâtea ori tremurând pe fitilul candelii, a maicii preotese, de sub ochii ei înlăcrimați, când băieții cu nostalgiile reflectate în mirul lacrămilor, plecau să se poarte la învățătură...

Mâna aceasta am simțit-o și eu ce atâtea ori și sub tremuratul ei mi-am înecat de atâtea ori emoția.

Neamul românesc a pornit să strige lumii masterele ei întocmiri, iar din prag îl petreceau cu ochii triștești și cu ruga către Preacurata un apostol și o maică preoteasă.

Așa s'a întâmplat cu Gheorghe Coșbuc, tot astfel și cu băeții părintelui dela Rășinari.

Prin viața, prin lupta și suferința lor se închiagă un simbol și se continuă o tradiție: legătura dintre biserică, preot și neam. Această tradiție o întărește și o mână spre depărtările viitorului amintirea lui Octavian și Eugen Goga.

Ca în copilărie când se rugau la Născătoare împreună, s'au unit pe acelaș cântec, pe acelaș strună a ideii naționale.

Eugen în oaste unde și-a pierdut brațul, Octavian departe să strige dreptatea neamului obidit, să se audă până la Dumnezeu, acesta este troparul vieții băieților popii din Rășinari.

Și cât este uneori de meșteră soarta. Eugen doarme pentru veci în cripta dela Rășinari iar Octavian se odihnește în pământ strein, la Ciucea!

Când își vor putea șopti care din taina mormântului peste cuiul înfipt în carnea neamului.

Mircea Rușavăț

PATRIE ȘI PATRIOTISM

Acum câteva zile, singur, cu gândurile mele, mă plimbam admirând minunatul peisagiu al unui frumos sat de câmpie din Județul Prahova, sub ploaia razelor de aur a unui fermecător amurg de stepă, când un salut respectuos al unui țăran în vârstă din partea locului, mă aduse la realitate.

Intrând în discuție cu acest cunoscut de ocazie, am aflat cu surprindere că bravul țăran ce stătea în fața mea cu pălăria în mână luase parte la campania din 1916 — 1918 fiind decorat în două rânduri și că acum singura lui dorință ar fi să fie trimis și el pe front, în cazul când Țara ar cere.

Și când i-am spus că într'un asemenea caz el nu va fi util de șefii săi mi-a spus cu o sinceră părere de rău că e, ...ritizat Cercului de Recrutare și că numai o intervenție cu câteva zile înainte la „cei de sus" i-ar da din nou prilejul să-și arate dragostea lui pentru Țară și puterea lui de sacrificiu.

Promițându-i că-i voiu face tot ce-mi va sta în putință după cum l-am și făcut a doua zi, mi-am continuat plimbarea însă acum mă gândiam la Istoria Neamului nostru, la victoriile obținute de Armata Română în decurs de veacuri, la pătura noastră conducătoare și la acești oameni simpli, cari știu să dea totul și să nu ceară nimic. Un om simplu, cu mâinile scorojite de muncă, vine cu fața senină și cu hotărâre să-și ceară dreptul de a muri pentru Patrie, fără a se gândi la elogii și răsplată. Câți intelectuali vor fi făcut acest lucru fără a se gândi că vor fi cel puțin citați, prin ordin de zi, pe Armată? Patria ne este scumpă tuturor. Însă nu toți înțelegem să ne dăruim Ei cu atâta seninătate și desinteresare.

Ce este Patria? Dece o fi vrând omul acesta să moară pe câmpul de luptă pe meleaguri, pe care se poate să nu le fi văzut niciodată, când el are familie, copii și avere? Vrea numai decât să moară, chiar dacă vârsta și decorațiile lui îi oferă o viață, mai mult sau mai puțin liniștită, chiar în timp de un eventual războiu? Nu! E glasul Patriei care-l chiamă, e glasul strămoșilor, morții cu arma în mână pe câmpul Onoarei, e vocea sângelui care-i ordonă să facă acest pas, să moară făcându-și datoria, ori unde ar fi, pentru mărirea Țării și strălucirea ei în viitor.

Patria este Locul unde s'au născut, au crescut și au murit moșii și strămoșii noștri. Patria este întinderea de pământ pe care locuesc de veacuri frați de ai noștri și care pământ a fost frământat în sângele a milioane de Români, de la existența noastră de Neam și până azi.

„Dar ce legătură are un prahovean, de exemplu, cu restul țării, — mă întreabă unul într'o zi. Are — i-am răspuns — căci Patria lui e acolo unde trăesc, de două milenii, toți acei ce sunt de acelaș sânge și vorbesc o limbă cu el". Dar după cum morții familiei, chiar acei pe care nu i-ai cunoscut, îți sunt scumpi și ai un cult pentru ei, tot așa Morții Marei Familii, Morții Patriei au o influență covârșitoare asupra ființei omenești. Se poate foarte bine întâmpla, ca un dâmbovițean să aibă vie pe străbuni săzdi în luptă pentru apărarea indepențenței Neamului, undeva prin Bucovina, alții la fel, în alte părți și astfel tot pământul românesc a devenit deopotrivă de scump și sfânt pentru toți Românii ori unde ar fi.

Și câți Români n'or fi făcut ca acest brav plugar? Acum când văd că vine omul și cere să fie trimis pe front pentru jertfa supremă, acum îmi dau seama de misterul existenții acestui Neam. Nu există un alt popor din lume care să fi avut o viață mai sbuciumată, care să fi suferit atâtea invazii, să fi trăit atâtea vremuri de bejenie și să fi repurtat atâtea victorii ca poporul român. Dar el, în marea lui înțelepciune, a spus că „apa trece și pietrele rămân" și așa a fost. Toți barbarii năvălitori au trecut ca apa, iar „Pietrele", poporul român a rămas și aceasta datorită rezistenții Nației, datorită patriotismului celor mulți.

Aceștia sunt patrioți, aceștia care fără a se gândi la vr'o răsplată merg cu fruntea senină, cu capul sus și cu zâmbetul pe buze, la moarte pentru independența și libertatea Neamului în viitor. Nu este patriot acela care se bate cu pumnul în piept pe toate drumurile, dar când are ocazie nu șovăe nicio clipă să se înfrupte din visteria statului, nici acela care prin simplu motiv că are „escu" în coadă se crede a fi cel mai mare patriot, iar când e vorba de jertfă își caută pe toate căile morale și imorale, posibile și imposibile, un loc la „un serviciu" mai ferit bombardamentului și nici acela care e cu blazon sau e născut undeva în cuprinsul hotarelor României de azi, ci acela, care indiferent, dacă are sau nu sânge albastru, dacă s'a născut în Vechiul Regat sau în România Mare, dacă are sau nu un nume românesc, dar este și simte românește și se jertfește pentru idealul de-apururi al tuturor Românilor. Astăzi trăim timpuri când fiecare din noi își poate arăta patriotismul în mod practic, nu prin vorbe. Vom vedea câți se vor duce să-și verse sângele pentru apărarea onoarei și demnității Neamului din cei ce se laudă că sunt mari naționaliști. Mulți vor prefera îndrăgi... alții vor fi mâgulați de vorbele prefăcute ale prietenilor, iar cei mai mulți vor înțelege să moară eroic pentru o cauză sfântă. Cei dintâi se vor târî ca viermii, vor trăi numai pentru ei acoperiți de hula și oprobiul public, pe când cei din urmă vor avea mormântul acoperit cu flori, stropit cu lacrimi sincere și nevinovate de recunoștința vie a generațiilor viitoare. Astăzi când Țara trece prin mari și grele încercări, când Neamul nostru se abate năprasnic, fiind la cea mai grea răspântie a Istoriei sale, orice Român și în special orice tânăr naționalist, patriot are ocazie a transpune în fapte, ceea ce până eri erau numai vorbe.

Dar sunt sigur că cei mai mulți vor fi tot acei ce duc greul, tot țăranii care sunt fericiți pentru a-și fi făcut datoria și nu pentru decorații sau laude. Singura lor dorință e ca la mormântul lor să le cânte o muzică militară, să știe lumea că ei s'au jertfit pentru Neamul lor, pentru credința lor și pentru viitorul copiilor lor, iar corpul să le fie învelit în faldurile Tricolorului Sfânt, pe care au jurat credință Regelui și Țării.

Și noi tinerii, cari, deși am trecut prin atâtea neajunsuri și prin atâtea nenorociri, ne vom regăsi la chemarea Tânărului nostru Rege și sub comanda Marelui nostru General vom ști să mergem cântând la biruință, înfruntând cu bărbăție și curaj, moartea, pentru gloria Neamului și întregirea hotarelor sfinte. Când Patria ne va chema vom ști să răspundem fără șovăire milioane de tineri de pe întreg cuprinsul Țării, făcând zid de nepătruns în jurul Coroanei, iar sângele nostru nevinovat va stropi pământul gloriei de dată, apărând Tricolorul Sfânt, și-al nostru Conducător.

ILIE IULIAN GONCERENCO

PISANIE

de Const. I. Botez

Mărite Doamne și Stăpâne,
Io Vornicu' Boldur
Îți trimet supusă carte
Prin Jiupânu' Nour.

Veste iaste că păgânii
Au pornit de-iznoavă
Să ne calce și să prade
Moșia moldavă.

Mulți is, Doamne, ăști păgâni
Cât nasipu' mării !...
Dar s'or spulbera în vânt
La suflarea Țării!

Și din câte-am obicit
Dela o iscoadă,
Dela Șipeniț pe Prut
Tabără înoadă.

Așa dar zoresc cu rugă
Pe Aprodu' Purice
Să se facă iar movilă
Și pe cai Te-aburice

Iar Muntenii de s'or face
A nu Te 'nțăleage,
Ne vom bate iarăși singuri
Cu cei fâr'de-leage.

Cât mai sînt Vrâncenii slobozi
Și Suceava-i toată,
Teamă n'am că păgânimea
Putea-va să ne bată.

Căci stă scris în ceruri, Doamne
Dintru început
Ca Moldova 'n veci să fie
Al Credinței scut.

Și 'n izvoade iaste scris!...
Și ar fi păcat
Să nu înălțăm biserici
Și de astă dat'.

Ch'puri dela noi

Cap de țăran — *Sculptură de Ion Vlasiu*

CARTEA

„ISTORIA MIȘCĂRII FASCISTE" DE GIOACCHINO VOLPE

Trebue să remarcăm, dintr'un început, două lucruri, în privința acestei tipăriri: întâi, că e una din cele mai bune cărți despre fascism, și al doilea că e prima carte de acest gen tradusă în românește, pentru o justă orientare a cititorului român. „Istoria mișcării fasciste" a lui Gioacchino Volpe prezintă lucrurile obiectiv, convingând prin dialectica faptelor și nu prin teorii. Nu este cu alte cuvinte, o carte de propagandă, ci una de convingere, care înfățișează realități. Împărțită în zece capitole, ea urmărește ascensiunea marei personalități a Ducelui, prin mulțimea de evenimente contemporane, în cadrul cărora s'a manifestat și a biruit fascismul în Italia. Numai titlurile vor putea da cititorului o impresie globală asupra acestei cărți echilibrate — lucrare metodică și entuziastă totodată a unei minți de latin. Iată: 1. O privire înapoi; 2. „Mișcarea fascistă"; 3. Dela „Mișcare" la „Partid"; 4. Mobilizarea forțelor, marșul asupra Romei și nou avânt; 6. Reformele armei; 5. Fascismul la cârmă — cruduse statului; 7. Consolidarea economică, technică și spirituală a nației; Statul corporativ și cucerirea Imperiului; 9. Fascismul Italia fascistă și străinătatea; 10 Ultimele progrese înfăptuite în afară și înlăuntru, spre o Europă împăciuită?

MALER DER OSTMARK IM 19 JAHRHUNDERT

(Pictorii austriaci din al 19-lea secol), editura Anton Schrol — Vien 1941).

Urmărind linia tradițională a culturii austriace, sau mai bine zis — a Europei centrale, focarul căreia a fost totdeauna Viena, editura *Anton Schroll* a scos unul dintre cele mai luxoase albume de artă, cu reproduceri din tablourile pictorilor austriaci dintre anii 1790—1906. Naturalismul, care ajunse aproape la apogeu în acest răstimp, apare sub pensula celebrei „gemütlichkeit"; personagiile poartă pecetea lumei blânde și irizărilor Danubiene, în contrast cu strălucirea sărbătă a pictorilor francezi mediteranieni sau cu cerul înorat și vijelios roșu, într'o apoteoză de purpură, al naturaliștilor englezi.

Arta unui *Friedrich Heinrich Gueger*, a *Barbarei Krafft*, a lui *Ferdinand Georg Valdmuller* sau *Anton Romako*, a lăsat urme adânci care răsună și azi în concepția pictorilor.
moderni. Prezentarea impecabilă cât și condițiunile technice excepționale de care se bucură acest album îl fac prețios oricărui cunoscător.

Cunoașterea omului...

Ni se întâmplă de multe ori în viață să avem de-a face cu oameni din diferite clase sociale și de diferite moravuri și firi. Atât conduita acestor oameni, cât și judecata lor, nu totdeauna e exact identică cu a noastră.

Dintr'un spirit oarecum egoist — ne-am obișnuit, mai ales dacă avem calitate autoritară asupra lor, să le desconsiderăm personalitatea — și mai mult chiar, să nici nu ținem seamă de ea. Uităm aproape totdeauna că acest om, care se află în fața noastră, fie ca prieten fie ca un om de rând, care ne cere ceva, — fie ca un condamnat, are și el „pârghiile" lui, care-i susțin „spațiul vital" și pe care eu le numesc personalitate.

Căci dacă până astăzi nu s'a putut stabili care-i rostul vieții omenești, un lucru este sigur: că în orice om trebue să existe o putere oarecare — mistică — o satisfacție intimă, care îl leagă de lumea materială înconjurătoare. Fără de această putere am fi pietre reci, aproape fără motive de-a trăi.

Printre aceste pârghii sunt și puterea de viabilitate și mândria personală. La unii oameni este mai desvoltat unul dintre aceste elemente ale personalității de cât celălalt. De obiceiu la oamenii fără capacitate de înțelegere a lucrurilor înconjurătoare, este mai desvoltat elementul viabilității decât cel de mândrie personală.

Pentru puterea de viabilitate, s'au creat codurile de îngrădire și de îndrumare. (Nu poți răpune pe semenul tău, — nu poți să-ți însușești tot ce se află în jurul tău, pentru ca să trăești numai tu, etc.).

Pentru mândria personală nu s'a creat nici un cod, niciun tratat, de oarece ea este o forță tacită, care trăește doar în taina închisă a sufletului. Și nu se poate manifesta vădit.

Astfel, pentru un om cu firea de înțelegere bine desvoltată, o cât de mică atingere a mândriei personale, o simte mai dureros poate de cât dacă l-ai lovi direct în forța lui de viabilitate. Și viceversa pentru altul cu mai puțină înțelegere. În primul caz lovești în puterea lui de continuitate, de efort într'o activitate oarecare. Pe când în al doilea, are un efect momentan, de elasticitate reciprocă. E explicabil: la forță să opui forță; dar la o atingere a mândriei?

Nu există o lovitură mai dureroasă pentru acest om ca jignirea mândriei lui personale. E o durere ce nu se vede dar care mocnește în adâncul inimii, ca un tăciune de iască, și nu se uită niciodată!

Când avem a pedepsi pe un asemenea om cu simțul cinstei și mândriei, trebue să ne gândim că simpla vedere și recunoaștere a greșelii pentru acesta, îi aduce mustrări de cuget mai puternice decât eventual pedeapsa pe care i-am da-o.

De aceea trebue să procedăm cu grijă când avem în fața noastră un om. Nu putem ști niciodată pe cine avem înaintea noastră, și ce rău, sau ce bine i-am putea face, dacă nu-i cunoaștem toate cutele sufletului, toate „pârghiile" personalității lui.

Cum putem cunoaște un om când avem de-a face cu el? Poate avem să ne împrietenim cu el; poate trebue să-l judecăm, poate... cine știe?...

Un mare bărbat de stat străin, pe care eu ca român nu l-am putut admite niciodată, pentru politica sa revizionistă, — dar pe care totuși l-am admirat ca pe un om al gândului, a spus cam următoarele în această problemă:

Pe un om, fie el muncitor cu ziua, calificat, dascăl, funcționar mic, sau mare, liber profesionist, — ministru chiar, — dacă ajunge în contact cu tine, — înainte de a-i da îndrumarea, trebue să-l studiezi bine: să afli de unde vine, din ce neam se trage, cu ce se ocupă, cu ce scop a venit la tine ș. a. m. d. Cu alte cuvinte să-ți faci o oglindă clară despre dânsul, despre personalitatea lui, pentru ca să știi cum să-i vorbești. Trebue să-i cunoști durerea pentru ca să-i poți spune leacul și modul în care îl poate lua.

Altfel trebue să-i vorbești unui muncitor, altfel unui meseriaș și altfel unui om cult. Că unul este în aparență mai neîndemânatic la vorbă și mai încet la fapte, nu înseamnă că nu poate fi mai capabil ca și altul mai înfigăreț, că lucrul lui nu poate fi mai valoros; sau că altul mai isteț la vorbă, nu e mai slab în acțiunile sale independente. Sunt fenomene diverse, dar nu fără importanța lor proprie.

În acest timp să ai o atitudine înțelegătoare față de el, să nu se simtă privit de sus. Dimpotrivă, să înțeleagă că-i dai aceeași atenție pe care ți-o dă și el. Căci în definitiv, fiecare este un om, și nimic mai mult.

Și el numai atunci va fi sincer în toate manifestările lui, când se va simți înaintea noastre absolut independent și lejer.

Dacă îi spui despre un lucru că este așa, trebue să-i explici de ce acel lucru este așa și nu altfel. Astfel ca din convorbirea aceea omul să plece cu personalitatea neatinsă, sau înălțată dacă se poate, — mulțumit și cu cunoștințe noui...

În felul acesta om deveni factori prețioși factori ai unei bune armonii între oameni, bazată pe principiul respectului reciproc, și al recunoașterii sincere că fiecare om reprezintă o valoare.

I. CRANGUREANU

Shakespeare în românește

Domnul Dragoș Protopopescu pare să fi părăsit serios propria-i liră (depe ale cărei coarde emitea în concertul poeziei noastre imediat postbelice, accente cu totul personale) ca să se dedice — exclusiv, dela o vreme — tălmăcirii în românește a inspirațiilor altora, — și cu precădere ale poeților anglo-saxoni.

Fostul atașat de presă al țării la Londra, fostul director de teatru național cernăuțean, și actualul profesor de limba și literatura engleză la Universitatea din București, — paralel cu activitatea didactică și critică (autor al câtorva substanțiale studii — dintre care unele și în românește — asupra culturii și civilizației engleze) — a îmbogățit și literatura scenică indigenă cu numeroase opere de ale repertoriului universal.

Docta sa pregătire și gustul personal l-au îndrumat spre textele (fie și dificile) ale clasicilor, iar dintre moderni, ale reprezentativilor.

Contemporanii, în frunte cu Bernard Shaw și O'Neill, au putut fi valabil înfățișați publicului românesc, depe principalele scene oficiale și particulare, nu numai erudit și inspirat, dar și devot.

Ce n'au cutezat consacrații traducători shakespearieni: francezul Duval și germanul Schlegel, îndrăsnește (și izbutește în virtuoz) poetul român: să redea textul, nu numai după original, dar și în forma originală.

Dacă se adaogă acestui mare merit și nobila ambiție (la care obstinată muncă, ce necesită ani de zile, traducătorul a purces de mult) de a reda în românește întreaga operă shakespeariană, — fenomenul depășește caracterul și limitele unei (fie și strălucite) activități personale, — și se integrează, act crucial, în evoluția culturii românești.

E semnificativ pentru valoarea faptei, și elocvent pentru gradul ei de necesitate, că uriașa întreprindere la care s'a angajat d. Dragoș Protopopescu a aflat consensul spiritual și mijloacele materiale de realizare, acolo de unde a pornit și tipărirea în slovă românească nouă, a Bibliei: la „Fundația Regală pentru Literatură și Artă".

Din cele 37 de piese, recunoscute ca fiind ale lui Shakespeare (apocrifele încă mai dau de lucru șecspirologilor) numai 22 fuseseră „traduse" până azi, în românește.

15, nu.

Tălmăcitorul de azi, pe lângă redarea din nou, în cuvenită literă respectuoasă a textelor care mai ispitiseră pe unii români (între cari și scribi de bunăvoință, pe lângă mulți diletanți și neconștiincioși, dar și mulți înfiorători cabotini căsăpitori) — va transpune și inedite încă, în românește, opere shakespeariene.

Până azi, au trecut, din tiparnițele Fundației Regale, în raftul bibliotecii studentului, pe masa omului de cultură, în sertarul omului de teatru: Hamlet, Furtuna, Henric V și Coriolan — cărora le va urma desigur „Doi tineri din Verona" fostă recent pe afișul studio-ului Național, iar pentru sezonul literar de toamnă își așteaptă rândul: Regele Lear, Poveste de iarnă, Negustorul din Veneția și, în ediție revizuită, Hamlet.

Este foarte frumos că opera începută de d. Profesor Alexandru Rosetti, este continuată și întregită de d. profesor D. Caracostea, noul director general al Fundațiilor Regale, și director al Editurii pentru Literatură și Artă.

D-sa își va lega astfel numele alături de ale prestigioșilor inițiatori, de această epocală zidire culturală românească.

Iar pentru prețul de neevaluat al acestei opere literare (și de bună seamă, patriotice) pe care o săvârșește d. Dragoș Protopopescu, — suntem aproape dispuși a-i ierta cruzimea cu care traducătorul (în versuri și proză) nedreptățind pe creatorul deopotrivă de prețios, care este (în versuri și proză), își nedreptățește, implicit, cititorii personali, — cari, sperători, încă îl așteaptă.

C. CRISTOBALD

TOATE ARTELE

Promisiunea florilor

Era o vreme ca o „zăpadă de altădată" când tânăra generație atât de hulită, discutată și pusă la îndoială se complăcea în sfânta camaraderie. Ucenicii slovei și ai penelului, suflete diverse și stranii se regăseau la sfari sau în ambiante de cenaclu, și întretăiau sborul reveriilor, se verificau și complectau, ori își înfrățeau boema cu dejun la hârtie și insomnii fecunde. O scuturare de friguri trecea prin viața noastră, buzele ne erau arse de dorul împlinirilor.

Zilele se transfigurau prin cântec și idilizări, iar nopțile creșteau pe file după amare pelerinagii prin cartierele tristeții.

Unii dintre noi moțăiau pe catifeaua lenii, bogați și distanți — alții (cei mai mulți) trăiau retrași în viziuni de fum și splendoare de poem. Dar înfrățirea venea la culesul visului, simțind că o aceiași mireasmă astrală ne atrage...

Anii de glorie tainică, la lucru chinuit și subțieri de făptură la strungul foamei. Un șipot de manuscrise susură la întâlnirile noastre, între țigări dăruite pe sub mese. Credeam în comorile cerului, în fața hazardului care ne pansa melancoliile, credeam în poarta de foc a cuvintelor prin care treceam purificați. Ne adunam toți făcătorii de nouri acolo unde se năzărea un abur de ceai și o apariție de vrajă. Casele cari ne-au primit dorm acum în bruma amintirii ca'n miezul unei povești romantice.

Din galeria de contururi, iată o palidă frumusețe, pe Bob Bulgaru fumând din cele 60 de pipe ale unei gazde muzicale, febril și emotiv până la plâns pentru menuetul sonatinei de Ravel. Bob Bulgaru, pictorul care nu a avut niciodată culori să compună un tablou, se tortura zămislind portrete numai cu creioane colorate, într'un atelier umed ca o închisoare barbară. Il revăd timid, cu ochii migdalați, în căutarea unui „client" pentru desenele sale ținute la subțioară într'un bloc de școlar. Dintr'o schiță „plasată" îmi amintesc că a avut cu ce să-și cumpere un pachet de țigări și un fel de mâncare la un bar automat.

Bob trăia în vis. Nu-l interesa ce va fi mâine. Era visul lui Laforgue personificat:

Et je ne pense pas
A ce qu'arrivera.

... Bob Bulgaru ar fi putut rămâne departe de mizerii, dar asemeni pictorului ... al lui S. Maugham, descântecul artei l'a supt din ... cuminte. El iubea viața ca nimeni altul, o iubea ca un amant, deaceea a pierdut-o. Mai târziu, bolnav de cancer ganglionar, Bob Bulgaru ținea brațele ridicate în sus ca o pasăre tristă care ar mai fi încercat să sboare.

Desprins din luminoase începuturi plastice ca și B. Bulgaru, N. Popovici, elev al lui Theodorescu-Sion și-a stins și el setea de repaus înainte de timp. A expus la salonul Oficial o natură moartă. Mai avea vre-o două tablouri pe acasă. Aceasta a fost tot. I s'a făcut un semn de pe cer pe când lucra și a trebuit să plece, nu nainte de a suferi mult. Duios, N. Popovici își făcuse din existență un fel de „Nid d'amour" a lui H. de Régnier totdeauna cu misterul unei întâlniri poetice. Sub calmul lui aparent găseai o vie pulsație interioară. Alături de N. Popovici am ridicat în lungi promenade nocturne schela unui roman miraculos botezat de C. Zlotzescu „Reburopolis" în care totul se petrecuse pe dos. De exemplu dacă voiai să închiriezi o cameră la hotel, trebuia să te bați cu portarul. Când el era învingătorul tu rămâneai portar și el dormea în locul tău. Erau puerilități de cari râdeam ore întregi, complectându-ne imaginativ până la epuizare. Sclipirea aceasta s'a stins ca printr'un farmec rău. L'am revăzut pe N. P. la St. Vincent de Paul, într'o toamnă târzie. Avea ochii șterși, sufletul i se decolorase. Mă privea fără să mă vadă și un zâmbet de final îi juca pe buze. Odată cu dânsul venea la „Tinerimea Română" local cu nuanță de „buață" și Alexandru Sahia; ne spunea tuturor că s'a întors dela muntele Athos. Pe crucea lui de lemn de pe piept picurau multe picături de vin. Și Sahia a plecat cu durerile și visurile nespuse toate, ca și Bogdan Amaru, ca și Călinescu, poetul „Mărilor Moarte". Bogdan Amaru cu unica-i cămașe scoțiană, rigid și indiferent, sprijinit de bara fostei cafenele *Capșa* încleștând dinții de foame. Călinescu, oferind confraților volumul lui de versuri ... Cafa dela Paix".

Și acum simt brațul strâns de Anton Holban în plimbările de noapte prin Capitala înecată de ploaie. Il aud spunându-mi:

— Simt moartea împrejurul meu. Parcă mă împresoară cortegiul de fantome a Polonezei mari de Chopin.

Veneam dela câte un concert de pian unde Holban comenta în sală cu glas tare valoarea interpretului, cu o justeță de mare critic, nepăsător de obiceiurile publicului.

A doua zi pentru ca miracolul sonor să nu se întrerupă, mă lua la dânsul, unde ascultam luceferii negri ai discurilor într'o religioasă tăcere. Dacă mișcam o mână sau tușeam, Holban se supăra și oprea ședința. Pe urmă îl văd urcând niște scări de pod. Il urmam prin prăfuire, ca'ntr'un decor de copilărie.

— Vino mai bine să-ți arăt notele mele de muzică!

Răsfoia într'un teanc de bucăți jilave, aduse poate dela Fălticeni.

— Uite concertul în mi bemol de Liszt! Știi că și eu l'am cântat? Și ochii lui Holban mă priveau halucinant de mari.

— Am fost pianist. Acum? Sunt consumator de muzică.

Patima lui Anton Holban pentru ascultare mergea până la pierderea completă a noțiunei de timp. Odată a trebuit să-i cânt până la 3 după amiază;

— Ariela ultimei sonate. Te rog, încă odată...

Iți amintești de Proust...

Visul lui era ca o pieră să nu mai sfârșească. Intr'o zi a plecat să asculte într'o sală infinită muzicile morții, amețit de fericirea că simfonia nu se va termina nici odată.

Și-a culcat stiloul și T. C. Stan. Proverbiala lui gambetă a dispărut din cuierele redacțiilor.

Aurel Zaremba care încercă prin 1927 în Iași să răstoarne curcubeul poeziei, a adormit zâmbind într'o vară, și a trecut astfel urcat orgolios pe dric, printre burghezii pe care i-a disprețuit de moarte.

Neînțeleși, triști, bolnavi, flămânzi, cei mai sensibili din tânăra generație au fost cosiți înaintea rodului. Căderea lor ușoară ca a florilor abia s'a auzit...

Eleganți ca lujerele, s'au clătinat în vânturi și au fost acoperiți de ierburi mari. Nădejdi curmate neînțeles, nimeni nu o să știe vreodată ce grădini fermecate ar fi crescut din înălțimea noastră ce izvoare de lumină ar fi isbucnit din slova continuată astăzi pe morminte cu litere mărunte de furnici...

Virgil Gheorghiu

Plastica românească

Oraș în furtună — Gravură de Dimitriu-Nicolaide

Nouile comitete de direcție ale Teatrelor Naționale și ale operelor Române

Monitorul Oficial cu data de 10 Iunie a. c., publică decretele de numire ale nouilor comitete de direcție ale Teatrelor Naționale și Operelor Române precum urmează.

PENTRU TEATRUL NAȚIONAL DIN BUCUREȘTI

D. Liviu Rebreanu, directorul Teatrului Național, ca președinte de drept;

D. general Rodrig Modreanu, primarul Capitalei;

D. G. Calboreanu, artist dramatic definitiv, ca reprezentant al personalului artistic;

D. I. Athanasiu, directorul Contenciosului din Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor;

D. Ion Petrovici, profesor universitar;

D. T. Dragoș, secretar general al Ministerului de Finanțe.

PENTRU OPERA ROMANA DIN BUCUREȘTI

D. Tiberiu Brediceanu, directorul Operei Române, ca președinte de drept;

D. general Rodrig Modreanu, primarul Capitalei;

D. N. Secăreanu, solist definitiv, ca reprezentant al personalului artistic;

D. I. Athanasiu, directorul Contenciosului din Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor;

D. Mihail Jora, directorul Academiei de muzică și artă dramatică;

D. Const. Pandele, directorul general al mișcării fondurilor din Ministerul Finanțelor.

PENTRU TEATRUL NAȚIONAL DIN IAȘI

D. Andrei Oțetea, directorul Teatrului Național, ca președinte;

D. general Const. Ionescu, primarul Municipiului Iași;

D. Const. Ramadan, artist dramatic definitiv;

D. Aurel Ionescu, șeful avocaților publici din Iași;

D. Ion Marinescu, profesor universitar.

PENTRU TEATRUL NAȚIONAL DIN CLUJ LA TIMIȘOARA

D. D. Moruzan, director delegat al Teatrului Național, ca președinte;

D. Eugen Pop, primarul municipiului Timișoara;

D. G. Paraschivescu-Aurelian, artist dramatic definitiv;

D. dr. Gh. Nicoară, șeful Contenciosului Statului din Timișoara;

D. Ion I. Tănăsescu, profesor universitar.

Spectacole

„TRENUL FANTOMA"

Duminică seara în sala teatrului Regina Maria va avea loc un spectacol cu „Trenul Fantomă" excelenta comedie polițistă a lui Rindley.

Distribuția cuprinde elemente de reputație.

„FIRFIRICA"

Comedia muzicală cu care compania Cărăbuș își deschide stagiunea de vară în grădina Vaits-Bufești va constitui desigur un adevărat regal artistic.

Trei apreciați compozitori Gh. Dendrino V. Vasilache și Tanți Căpățână semnează partitura muzicală a acestui neîndoios viitor succes...

„BANII NU FAC NICI DOUA PARALE"

Cu începere de Sâmbătă, Iancovescu își stabilește statul major la Savoy unde va continua să demonstreze că „Banii nu fac nici două parale".

Spectacolele cu această delicioasă comedie vor continua până când își vor epuiza succesul.

Sala Savoy are plafonul mobil.

„IZBANDA DRAGOSTEI"

Comedia muzicală pe care o prezintă la teatrul Izbânda d. Ion Vasilescu, obține un deosebit succes.

Melodiile captivante, numerele de atracție, montarea grandioasă sunt tot atâtea tentații pentru spectatori.

„O SOACRA FRUMOASA"

Comedia muzicală care va aduce un succes net celor patru temerari directori ai teatrului „Alb și Negru".

Se repetă cu febrilitate. La premieră publicul bucureștean va avea plăcute surprize.

CINEMATOGRAFE

ARO: Povestiri vieneze.
CAPITOL (sală și grădină): Jenny Apollo.
SCALA: Casa Rotschild și jurnal O. N. C.
REGAL: Asediul Alcazarului, jurnal O. N. C. și U. F. A.
TRIANON: Cântărețul poporului și jurnal Ufa.
SELECT: Kora Terry. Jurnal nou.
FEMINA: Evreul Sus.
BULEVARD PALAS: Dansez pentru tine și Ingeri cu fețe murdare.
ARPA: O fată cu noroc, jurnal și complectare.
ROXY: Ultima întâlnire.
ELYSEE: 7 ani de ghinion și Compania Gândăcel.
FORUM: Iți amintești și Femei în lanțuri.
OMNIA: Iadul Ingerilor; Patrula albă și jurnal de războiu.
AIDA (Calea Rahovei, 151): Omul invizibil și Prințesa Taracanova.
AMERICAN (Sală și Grădină): Sbucium și Infidelul Ebehardt.
BITOLIA: Fiicele doamnei Masters și Andy Hardy iubește.

Rasă și degenerare

Este studiul statistic asupra jidanilor, făcut de d-l Petre Tipărescu, la spitalul Central de boli mintale și nervoase.

D-sa constată că la 334 de jidani există un bolnav mintal, iar pentru români proporția este de 1 la 2857.

Lucrarea este închinată generației dela 1922 și cuprinde următoarele capitole: Preliminarii; Câteva aspecte ale problemei raselor; Ereditate și rasă; Evoluția raselor; Infiltrația judaică în România; Degenerarea jidanilor ca rasă, și Concluzii.

D. PETRE TIPARESCU

Este o carte care trebue să fie citită de toată lumea naționalistă dela noi.

Misterele culiselor

Din „discuție" iese lumină....

... sau: Istorica întâlnire dintre d-nii M. F. și V. I. P.

Aplaudatul actor de comedie d. M. F. avea, se pare, de mult, ceva de împărțit cu apreciatul regizor de piese pentru copii, d. V. I. P.

De mult, de pe când, se pare, fuseseră ambii, directori, pe rând, ai teatrului Național din C.

Și până la urmă s'au întâlnit.

S'au întâlnit, anul acesta la Sindicatul artiștilor dramatici și lirici.

Mai mult dramatică decât lirică, întâlnirea lor a fost, în orice caz, o întâlnire istorică.

Dar să povestim toată... istoria.

Trahanache, Cațavencu et Comp.

Era în ajunul alegerilor pentru un nou comitet al Sindicatului artiștilor.

Se agita ideea unei singure liste de candidați, alcătuită și ocrotită oficial.

Pe ea figura, bineînțeles și d. V. I. P. care voia să se aleagă președinte sau măcar membru-supleant, ca să fie dânsul și la artiști, fiindcă tot mai era membru, supra-membru și sub-membru în diverse alte consilii, comitete și comiții, din România...

O adevărată lovitură de... teatru!

Pe aceiași listă de candidați, intenționau inițiatorii să-l pună din oficiu, și pe d. M. F.

Acum, fie că într'adevăr acestuia nu-i conveneau vecinătățile, fie că, deși pe lista oficioasă, nu era totuși sigur că se va alege, fapt e că a ținut sau doar a... izbutit dumnealui să-și ofere o răsunătoare „retragere demnă". Ba încă, demnă... rău!

Că năvăli, într'o zi, vijelios, — „în sânul... viitorului comitet", care tocmai ținea ședință de preparative electorale, — și începu să tune și să fulgerei indicând stigmatizator pe... d. V. I. P.

— Cum? Să candidez eu alături de un... escroc? Refuz!

Să auzi și nă nu crezi...

Cutremur de gradul zece să fi fost și n'ar fi produs atâta catastrofal efect, cât a produs acuzația actorului, printre cei prezenți și, în special, pe figura... acuzatului.

Intr'adevăr, orice s'ar fi putut concepe a i se reproșa apreciatului regizor de piese pentru copii, — că nu-i doară nimeni ușă de biserică — numai teribilul epitet nimeni n'ar fi conceput vreodată cu putință a i se acorda...

„Cu atât mai mult cu cât îi și mergea vestea printre actrițe, răsfățatului regizor, că ar fi el, în unele privințe, un fel de Isus..

Un membru mai puțin

Iar după ce mai rosti câteva grele cuvinte, întărindu-și teribila acuzație, d. M. F. ieși, trântind violent ușa.

După ieșirea acestuia, d. V. I. P. scrise pe loc o hârtie prin care înștiința Sindicatul că își retrage candidatura.

Și cu ea retrasă a rămas.

Iar anturajul său pretinde și azi că nici nu va mai candida d. V. I. P. vreodată la membrie în comitetul Sindicatului artiștilor.

Presa sosește la fața locului...

Ce-o fi fost la mijloc, ce s'o fi petrecut în sinea fiecăruia dintre eroi, ce era și ce nu adevărat din ce susținuse intempestivul procuror, de ce nu scosese o vorbă... acuzatul, — Dumnezeu știe!

Fapt este că, ieșind din camera de execuție actorul M. F. se întâlni nas în nas cu ziaristul C. B. D. care tocmai venise la Sindicat după... informații, — și căruia îi povesti totul, proaspăt, cum se petrecuse, și jubilând:

— L'am distrus! Praf l'am făcut!

Și... toate sunt bune, când se termină ele cu bine...

Actorul i se confesa cu atâta avânt, ziaristului, știind că acesta opera între timp o atentă hirurgie pe pielea vulnerabilului regizor.

Trebuie să mai spunem însă că ziaristul C. B. D. îi servise într'o vreme, ani dearândul, actorului M. F., în văzul și auzul lumii, — tipărite negru pe alb, — multe epitete de categoria celui servit acum de acesta — în... cerc intim — regizorului V. I. P.

Și când actorul îl întrebă pe ziarist:

— P'asta o scrii?

Ziaristul i-a răspuns actorului:

— Vai de mine, domnule M. F.! Sigur c'o scriu! Ca să-l scot pe V. I. P. și escroc, sunt chiar în stare să te scot pe d-ta... om cinstit!

M. F. însă n'a mai insistat.

K. Botin

NAȚIONALISMUL nu se poate fără naționaliști

(Urmare din pag. I-a)

respectăm adevărul — pe noi ne-am mințit!

Vrem un stat naționalist, așa dar? (și nu știu cum s'ar putea să nu-l vrem!). Va trebui atunci să construim Statul ăsta cu toate piesele lui! Altfel, încă odată, trișăm!

Adevăruri naționaliste, — oamenii adevărurilor acestea: ar fi singurul stat naționalist, care să-și acopere numele.

Și noi știm astăzi ce se chiamă naționaliști! Nu aceste oportune convertiri de moment — nu acești „tineri" care și-au început viața... ca pensionari, în cluburile democrației de ieri...

Naționaliști? A, mi se pare că ii cunoaștem — ar ajunge să-i vedem și să-i vrem, ar ajunge poate numai să fim cinstiți și să le spunem pe nume!

Dar țara de astăzi va ști să-i priceapă... Ea va ști mai ales să-i întrebe! Numele lor mai întâi... Ar fi de ajuns! Apoi, dacă au fost în cluburi sau nu... Baricadele pe care s'au ridicat în sfârșit... Luptele date!

...Și poate cât sânge au vărsat, marea sfâșiere pe care au plătit-o în acești ani de cumplită luptă!

Numai aceștia vor fi naționaliști... Naționaliștii ȚĂRII fără îndoială!

Dar fără ei, astăzi, să fim siguri, nimic nu va mai fi cu putință!

Și cine nu aude glasul ăsta, care se ridică din tumultul Țării, — nu va putea fi decât surd...

TOMA VLADESCU

Scandalul personalului dela Societatea de Telefoane

„Sunt lucruri care nu mai pot dura. Poate nicăieri funcționarii nu sunt mai puțin conștiincioși decât la SOCIETATEA DE TELEFOANE.

Câteva exemple.

Ceri masa de comandă pentru convorbiri cu Provincia. Sunt ceasuri însă când e aproape imposibil să obții — nu provincia pe care o ceri — dar masa de comandă numai, care să-ți dea legătura.

Și asta nu e tot. Domnișoarele sunt extrem de grăbite. N'ai apucat să dai bine indicațiile necesare, că ele ți-au și închis telefonul. In loc de un număr te trezești cu altul! Ratezi convorbirea, plătești inutil.

Și mai ales n'ai pe nimeni pe care să-l tragi la răspundere.

Toate astea desigur, numai pentru că domnișoara care ți-a luat comanda a fost excesiv de nervoasă și n'a așteptat să-i dai toate indicațiile necesare.

Dar este și mai mult. Ai vorbit în sfârșit, cu provincia. Ai terminat de vorbit. Funcționara însă n'are timp să observe sau să constate sfârșitul convorbirii, — și nu își aduce aminte decât după câteva minute. In acest timp însă, cetățeanul plătește câteva minute în plus — și asta numai din neglijența sau din indolența funcționarei respective.

Sunt aici însă numai câteva din neregulile grave pe care vrem să le semnalăm. Nu mai vorbim de lipsa de cuviință a personalului telefoanelor, de cele mai multe ori, el atinge pur și simplu obrăznicia!

Am vrea aproape să întrebăm: funcționarii telefoanelor au primit oare instrucțiuni anume să fie așa cum sunt — necorecți și neconștiincioși? Altă explicație, aproape că nu s'ar găsi!

In orice caz trebue să atragem atenția, în modul cel mai serios că revolta publicului a trecut dincolo de toate marginile.

Și cerem insistent să se ia cele mai energice măsuri. Să înceteze porcăria dela telefoane! Să înceteze cât mai curând. E o batjocură unică în Administrația noastră!

Dacă va fi necesar, fără îndoială vom reveni. Și va trebui să vedem ce păzesc marii latifundiari ai telefoanelor noastre! Incă odată: să înceteze scandalul. Funcționarii nevred nici să fie dați afară.

Să se facă ordine!

Jidanii în literatura română

Una dintre cele mai importante măsuri luate de Conducătorul Statului, a fost înlăturarea publicațiilor jidovești.

Ani de zile diverși samsari ai scrisului, băeți de prăvalie de prin dughenele celor mai murdare ghetouri devenise peste noapte cuceritori ai Parnasului. Acești paraziți cu perciuni și cu călimări de otravă în buzunare, ne-au batjocorit sufletul, religia țara și Sconștiința națională, fără rușine și fără a fi trași de ureche de nimeni pentru a-i întreba de unde vin și ce vor.

Vitrinele erau pline de veninul, pe care poporul inconștient îl savura fără să-și imagineze, că în umbră viperile lui Iuda, făceau haz de ei văzând cu câtă plăcere era gustată de unele persoane lecoarea lor ucigătoare, care anestezia simțurile cititorului neștiutor de efectele dureroase ce le produceau spurcatele rânduri talmudice.

Astăzi am fi fost otrăviți complect de literatura jidovească și mai ales de presa macabeică din Sărindar, dacă guvernul Cuza-Goga nu le aplica o palmă sdravănă și un picior în spate viermilor dela Adevărul și Dimineața. Primul guvern naționalist fiind înlăturat de către slugile lui Filderman și de camarila tristei memorii, jidanii au scos iarăși capul, vărsând și mai multă otravă în sufletul poporului, ce înghițea toate lăturile protejaților stăpânirii de atunci.

Cu ajutorul lui Dumnezeu, țara a răsuflat ușurată când la orizont a apărut steaua strălucitoare a generalului Antonescu. La glasul înțelept și puternic, în care vibra suferințele întregului popor românesc, sandramalele de idei ale Sărindarului s'au năruit, iar literatura cușer a luat drumul hârtiei higienice așa cum își merita soarta.

Dar povestea nu s'a terminat aici, jidanii profitând de ocazie că guvernul e ocupat cu diferite chestiuni importante de stat, după ce și-au cules ciupercile diabolice de prin vitrinile librăriilor, le-au transmis anticarilor de tarabă, care expun printre diferite cărți cu nume de scriitori români și versurile unui Camil Baltazar sau Ilarie Voronca, neaoși cu nume monahale, acei ce au degenerat poezia românească, deposedând-o de toate frumusețele ei naturale, de metafore, alegorii personificări, de ritm și rimă, creind o parodie lipsită de orice simț poetic, anostă și imorală, modernistă, futuristă sau dadaistă, curent literar creiat de un transfug cu mintea scrântită; jidovul Tristan Tzara, spulberând orice plăcere a cititorului pentru poezie.

Pe lângă acești ciocli ai geniului liric, îți sar în ochi o mulțime de jidani așa ziși scriitori ca: Mihail Sebastian, Isaia Răcăciuni, măscăriciul Ion Pribeagul, Ion Călugărul, nume curat românești, încât dacă nu ai cunoaște ce jivine satanice se ascund în umbra lor, ai crede că sunt nume de călugări scriitori de pravile sau de pomelnice, de pe la mânăstirea Bistrița sau Voroneț, depe vremea lui Alexandru cel Bun sau Ștefan cel Mare; urmează apoi un oarecare Ludo, care a avut obrăznicia de a compara pe profesorul A. C. Cuza cu poetul jidan Heinrich Heine, Froim Aderca, batjocoritorul tragediei Romanovilor, Ury Benador, care a terfelit memoria marelui Beethoven, jidanul francmason Peltz, scribii Văcăreștilor și ai Dudeștilor, imorali și lipsiți de orice talent literar; jidoavca Sarina Casvan, H. Sanielevici, simbriașul dela fosta revistă iudaică Adevărul Literar; Relgis (Sigler) traducătorul pamfletelor istorice ale jidanilor Ludwig și Zweig și al imoralului comunist E. Armand, batjocoritorul creștinismului și al tuturor marilor genii și capete încoronate ale lumei și atâți alți microbi ai scrisului românesc, care ne-au otrăvit ani de zile cu literatura lor tendențioasă și imorală, fiind corifeii școalei jidanului filosof Freud, care a explicat chiar cele mai nobile stări sufletești prin sensualitate, mijlocul cel mai necesar adoptat de jidani pentru a răspândi imoralitatea, urmărind distrugerea vieții conjugale și slăbirea natalității popoarelor ariene, în profitul natalității prolifice a rasei semite.

Toate aceste furuncule ale literaturii, scrise fără talent și pline de germenii distructivi ai răului, ar trebui distruse cu desăvârșire oriunde s'ar afla, fără nici-o indulgență, iar piraților cu păr roșu, cu urdori și cu pistrui, ce au îndrăsnit să le scrie, să li se pregătiască cât mai curând bucceaua, caftanele și papucii, spre a-și da drumul spre Madagascar sau Uganda, unde vor putea în toată liniștea într'un cadru exotic, să-și verse veninul talmudic sub umbra palmierilor, în ritmul tamtamului sălbatic și al dansurilor spiritelor rele, în care și-au scăldat conștiințele.

GRIGORE GAVRILESCU

LOCURI ȘI CHIPURI DELA NOI

Peisagi și țărănci din Ardeal

In atenția organelor de competință

In ziua de 7 Iunie a. c. m'am dus să mă interesez de o adeverință la recensământ la Institutul Central de Statistică din Piața 6 Septembrie Nr. 46.

Lume multă. Un tânăr ne-a înmânat modelele respective pe care le complectam cu cele necesare, la una din mesele din curte. Un ins din mulțime, mi se pare laborant la Institutul de Anatomie — îmi scapă numele, — se apropie timid și mă roagă să-i scriu și lui o cerere.

Numaidecât i-am satisfăcut dorința. Foarte mulțumit, dânsul, îmi prinde mâna stângă și-mi strecoară — discret — un pol.

Auziți?! Un pol pentru trei rânduri! — „Poftim pentru munca D-tale". — Ce muncă dragă? Și i-am pus polul pe masă.

Dânsul, parcă jenat, parcă mulțumit bagă polul în buzunar. Cei dimprejur între care un prezentabil pensionar, două profesoare de menaj la Școala din Oltenița și numeroși anonimi, m'au asaltat imediat: — „te rog fă-mi și mie" — „și mie". Sigur le-am promis la toți că mare lucru nu era, mai ales că m'a învrednicit soarta cu un toc rezervor.

— „la uite D-le „basarabeanul"?!!

— „Ce suflet", — „câtă noblețe și amabilitate"?!!

Un adevărat cor măgulitor la adresa mea.

Deodată un scrib dintre aceia cărora vulgar le zicem la noi „pisari", sări prin deschizătura unei ferestre și repezindu-se la mine, mă apostrofă: — „Imediat să pleci de aici!"

— In acelaș timp unul din mulții reprezentanți ai forței publice, vâslind puternic cu o vână de bou, spărgea vertiginos aerul s'ajungă „urgent" la locul scandalului.

Sigur că m'a surprins toată forfoteala asta pe care n'o pricepeam și atunci am întrebat: ce doriți D-lor dela mine?

— „Dorim să nu mai faci nici o cerere aici, dealtfel, D-ta, poftește imediat înăuntru!, — mă îmbiă autoritar Sergentul. Și Dumnezeu a vrut să am în Plotonul meu depe graniță vr'o trei ca el așa că-i cunoșteam puterea... și m'am supus numaidecât. Inăuntru, un domn puțin mai în vârstă îmi ordonă categoric să nu mai scriu, adică, mi-a interzis să ajut prin bunătatea mea atâți nevoiași cari, nu pot plăti doi sau trei poli pentru o singură cerere. Sigur c'am renunțat — „neavând biurou acolo", — însfârșit, bruscat și sgâriat chiar pe mâna stângă de puternicul paznic al patrimoniului cinstei și legalității, am ieșit afară umilit în fața lumii și a mea, punându-mi următoarea întrebare: dece oare mă opresc ăștia să încheg jalbele nevoiașilor?

Atunci auzii o ripostă din public: păi, ăștia-s șperțari oridinari, ăștia fac afaceri din nevoile noastre, etc.

Am rămas nedumirit. Cum, se poate ca atâți nenorociți cari trăesc de azi pe mâine și-și duc greul vieții încovoiați de mizerii pela ușile tuturor biurourilor, acești nenorociți să fie exploatați așa de barbar?, să fie trași pe sfoară atât de crud de neobrăzații și nerușinații scribi cari ziua mare au tupeul să-i înșele?!

Nu există oare nici-o măsură de preîntâmpinare a drumului rușinos pe care și-l croesc acești tineri funcționărași chiar dela începutul carierei?

— Cred c'ar fi foarte necesar să li se aplice cu multă atenție și seriozitate câteva lecții de „onoare", „cinste" și „demnitate".

Căci mai ales azi, regimul legalității și disciplina unei amabilități desăvârșite se impun imperios.

VASILE NIȚULEAC-NIȚU

Minunea o vom face noi!

Hotarele ne sunt sfărâmate — și atât numai de-ar fi, e grozav. Și grozăvenia e cu atât mai mare cu cât n'am putut schița măcar un gest de apărare sau de protestare.

Ordinul de sus a fost — după cum știm cu toții — nici un foc! și noi — noi cari țineam armele în mână, noi cari am săpat fortificațiile, noi cari trebuiam să apărăm vetrele noastre și tot ce aveam mai scump: părinții, soțiile și copii noștri — deci Patria — noi car trebuiam să înscriem alte pagini în istoria Neamului și a Lumii — am fost nevoiți să cedăm, să dăm și să lăsăm pe mâini străine vetrele, părinții, nevestele și copii și să bejenim în rușine și nu-i *rușine* mai mare ca aceasta: să-ți lași mama, nevasta și copilul în mâinile străinilor, și nici *durere* mai mare să știi că cei scumpi și dragi ai tăi își doresc *moartea* și tu n'ai să-i mai poți vedea niciodată! *niciodată!*... Și dacă vreodată s'ar întâmpla să-i mai vedem și să-i asculăm, cum s'ar uita ei la noi, și cum ne-ar vorbi?!

Cum s'ar uita și cum mi-ar vorbi de exemplu, Ionel — feciorul-meu — care rătăcește acum undeva prin Basarabia cu maică-sa de mână.

Sau ce-ar putea să-i spună bunăoară lui Vasile Nițulescu, colaboratorul nostru de astăzi, mătușa Irina — maică-sa — rămasă sărmana să-și apere căsuța ei?

Și cum s'ar uita mătușa Daria, femee săracă și văduvă la D. Cazacu — singurul ei fecior și „toiag pentru bătrânețe"?

S'ar putea însă să uite și... să ne ierte!

Hei! dar acestea sunt câteva chestii mărunte și care ne interesează personal pe vreo câțiva.

Chestiunea mare însă, care se pune pentru întreaga mea generație, este: *cum ne va primi și cum ne va judeca Istoria, care nu uită și nu iartă?*

In brațele și în pieptul [illegible] stre a stat cândva mândria [illegible] mândria Țării, și noi — privim astăzi răstignirea Ei.

Dar mai e ceva grav:

E sufletul răvășit al Neamului.

Și acest capitol al vieții noastre naționale e atât de trist ca și cel dintâi,—ba poate și mai trist, din trupul se mai poate vindeca și înzdrăveni dar sufletul [illegible] nat... atât de greu!

Și o condițiune primordială a trăiniciei unui neam e sănătatea lui sufletească; și cu aceasta cum stăm? cum stăm în deosebi cu această sănătate sufletească în pătura suprapusă?

Au avut grijă rămășițele [illegible] rului ca, împreună cu străinii [illegible] lalți și mai ales jidanii, să sape și la temelia edificiului moral al neamului, să distrugă cel mai frumos patrimoniu etic din câte a existat pe lume și să impună „cultura" lor, „conduita" lor, „morala" lor; să ridice valorile negative ale neamului și să le doboare pe cele pozitive, să înalțe secătura, licheaua și pramatia la rangul unui cult, și să scoboare pe omul de treabă, pe omul de ispravă, pe omul de omenie.

In locul cinstei s'a așezat hoția să troneze, în locul demnității dârze — lașitatea, lingușirea, în locul pudoarei — desfrâbălarea și în locul omeniei — mișelia.

Așa că întreaga viață publică — și cu ea și cea privată — a cunoscut *cea mai desmățată* prostituție.

Și pentru ca opera să fie completă, să distrugă și cel din urmă resort al existenței noastre — *zavistia* și *dihonia*, care ne urmăresc încă.

Pare-se că nimeni n'a învățat nimic din trecutul nostru, nici din trecutul altor popoare.

Iată ce trebuie să ne chinuiască, să ne cutremure și să ne pornească.

BOTEZ C-TIN

UN COMUNICAT IN LEGATURA CU FRANCMASONERIA

D. ministru Mihai Antonescu sesizându-se de apariția lucrării d-lui Toma Petrescu intitulată „Conspirația lojilor Francmasonerie și creștinism", a ordonat ca lista francmasonilor care se publică în anexa volumului să cuprindă absolut toate numele membrilor lojilor din România.

D-sa a autorizat apariția cărții numai cu condiția de a nu se excepta nimeni dintre cei cari au frecventat atelierele masonice.

Totodată a invitat pe d-nii miniștri amiral Păiș și general Zwideneck să lămurească împrejurările în care au părăsit francmasoneria, unde au fost introduși, cu ani în urmă din ordin.

In curând va fi inaugurată în Capitală Expoziția permanentă de documente și obiecte masonice, confiscate dela sediile lojilor și dela conducătorii Ordinului conspirativ din România.

Expoziția se organizează din ordinul d-lui General Ion Antonescu, Conducătorul Statului și al d-lui ministru de Stat Mihai Antonescu.

Actualitatea externă

Luptele din Siria decurg cu intensitate crescândă. Atacul britanic, pornit dinspre Sud, din Palestina și Transjordania, întâmpină rezistența dârză a forțelor franceze loialiste de sub comanda Generalului Dentz. Deși coloanele blindate engleze nu aveau de parcurs dela granița Palestinei până la Damasc decât circa 120 km. nici astăzi, în a șasea zi a ostilităților, ele n'au reușit să atingă Damascul.

Luptele se dau exclusiv între trupele franceze care apără Siria și al căror efectiv ar fi de circa 4 divizii, două franceze, una siriană și una din legiunea străină, și între forțele britanice unite cu trupele franceze comandate de generalul Catroux.

Această situație dovedește cât de false au fost afirmațiile britanice care pretindeau că trupe germane ar fi fost debarcate în Siria. Dar motivul acestor știri răspândite perseverent de Londra, devine astăzi ușor de înțeles. Englezii erau aceia cari voiau cu orice preț să ocupe Siria și în acest scop le era necesar un prilej. Dacă el nu exista în realitate, s'a căutat să fie creat pe cale de propagandă. Necesitatea pentru englezi de a ocupa Siria a devenit, în special după pierderea Cretei, absolut imperioasă. Ocuparea Cretei și posibilitatea aviației germano-italiene de a-și creia acolo o bază puternică, închidea flota engleză din Mediterana într'un spațiu extrem de restâns, în colțul răsăritean al Mării Mediterane. Se știe ce calamitate reprezinta pentru o flotă — mai ales atunci când are în fața ei o aviație puternică și intrepidă — de a se găsi la un moment dat limitată să lupte sau să se adăpostească într'un spațiu mic. Ea devine o victimă sigură a bombardierelor. Lucrul s'a evidențiat mai bine decât oriunde în cursul campaniei din Creta, când flota engleză, silită să lupte numai în regiunea limitată dintre coastele Greciei și ale Cretei, a suferit până la urmă atât de grave pierderi, încât a trebuit să se retragă spre Alexandria, renunțând să mai sprijine pe apărătorii depe insulă.

Această constatare prevestea englezilor ce s'ar putea întâmpla cu flota din Mediterana dacă ar fi rămas închisă și redusă numai la acest unghiu pe care-l fac coastele egiptene cu acelea ale Palestinei, în dreptul Suezului. Devenea cert că, în această eventualiate, vechiul „triunghiu strategic" al flotei britanice din Levant: Cipru-Haifa-Alexandria, s'ar fi transformat într'un adevărat „cimitir strategic".

Amiralul Cunningham, comandantul suprem al flotei engleze din Mediterana, a căutat probabil să evite această eventualitate tragică. Posedând coastele Siriei, spațiul de manevră al flotei sale era mult sporit și pericolul aviației Axei atenuat. In chip logic deci, nu germanii aveau interes să ocupe Siria, cum se sforțau să acrediteze britanicii, ci tocmai englezii, pentru a evita refularea flotei lor în unghiul Suezului și, într'un timp mai lung sau mai scurt, nimicirea ei.

*

Insă prin atacul Siriei situația nu s'a lămurit. Generalul Dentz și trupele credincioase guvernului din Vichy apără îndârjiți mandatul sirian. Forțele Axei n'au intervenit în această luptă, considerând-o ca o chestiune franco-britanică.

Dealtfel, pentru Anglia, Siria n'are nici pe departe valoarea strategică pe care o reprezintă Ciprul. Ocuparea Cretei a dovedit posibilitatea ca Ciprul să aibă aceiaș soartă. In acest caz ocuparea Siriei de către englezi ar deveni inoperantă, întrucât, stabilindu-se pe Cipru, aviația și submarinele Axei ar închide flota engleză de data asta într'un spațiu atât de restrâns, încât ea n'ar mai avea altă scăpare decât să părăsească Mediterana prin Suez.

De altfel, Ducele în discursul ținut ieri a subliniat certitudinea expulzării flotei engleze din Mediterana.

„Viața va fi din ce în ce mai grea, a spus Ducele, pentru forțele navale engleze, în bazele din Egipt și Palestina. Țelul de a expulza Anglia din Mediterana Orientală va fi atins și prin aceasta vom fi făcut un pas uriaș spre încheierea victorioasă a războiului".

Este ușor de întrevăzut că în cazul părăsirii Mediteranei de către flota britanică, coastele Egiptului și ale Palestinei rămân la discreția atacului forțelor Axei și o debarcare, fie depe Mare și din aer, n'ar mai putea întâmpina rezistență.

Conspirația lojilor

Este titlul cărții d-lui Toma Petrescu, apărută ieri.

Cine vrea să cunoască acțiunea criminală a masoneriei și lista celor ce se închinau în altarul Marelui Arhitect al Universului nu are decât să citească lucrarea fostului director al Buletinului anti-franco-masonic, actualmente Șeful serviciului personalului Președenției Consiliului de miniștri, situație care i-a permis să facă parte din comisia de anchetă a franc-masoneriei și să intre în posesia documentelor autentice.

Salutăm cu deosebită satisfacție apariția acestei lucrări necesare.

V. G. DIMITRIU

IMPRIMERIILE „TIPARUL ROMANESC" S. A. — Str. Const. Mille nr. 16 — Telefon nr. 3.35.36.